

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
3/4 . . . 10 „
1/2 . . . 5 „

Za Nemčijo K 10.60. Za Ameriko in inozemstvo K 20. Posamične številke stanejo 10 vin. „SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kati pot po Goriskem in Gradščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“. Na naročilu brez doposlane naročnine se ne oziramo.

SOČA

»Vse za nared, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglasi je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici,

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Nekaj črtic o izseljevanju.

Spisal dr. Slanc.

Slov. narod daje v razmerju k majnemu številu naroda precej izseljencev. V Avstriji dajejo Hrvatje in Poljaki največje število, potem pridemo takoj mi Slovenci. Friderik Hey, c. kr. vladni svetnik, računa v svoji nedavno izišli brošuri: Naše izseljevanje in njega škode (pri Carl Fromme na Dunaju), da se izseljuje na leto iz Avstrije 300—400 tisoč ljudi. Že dlje časa v Ameriki živijo Slovenci računajo, da je bilo v Ameriki dozdaj stalno 100—150 tisoč Slovencev: Slovencev, ki so se stalno naselili v Ameriki, in Slovencev, ki pridejo in se zopet vrnejo domov. Na leto se lahko računa, da Slovencev odhaja v Ameriko 15—20 tisoč. Ti pa niso vsi izseljenci. V Ameriko potujejo Slovenci, ki dobijo par sto gol-dimarjev za potovanje in za življenje v Ameriki prve tedne. Z neko vsoto denarja se mora izkazati izseljenec v Ameriki. Drugi, ki ne dobijo tega denarja, se pe-ljejo v rudo-premogokope Gorenjega Štajerja, v Voitsberg, Leoben. Ko so le-ti kaj zaslužili in prihranili, se vozijo dalje v pre-mogokope Vestfalna na Nemškem. Teh je precejšnje število, največ iz slov. Štajerja; vzemimo vsako leto 5—10 tisoč. Primorska daja poleg izseljencev v Ame-riko dosti izseljencev v Aleksandrijo in druga mesta ob srednjemzemskem morju, posebno žensk. Slovenci se pa tudi čez zimo vozijo v madjarske, srbske šume kot šumarji. Teh je kakih tisoč iz kočev-skega okraja, ki se pa zopet spomladi vr-nevajo. Iz ene največjih gorenjskih občin namreč iz Sorice pri Železnikih ter iz sosednjih baških oziroma tolminskih gor-skih vasi pa hodijo drvarji v zgodnji po-mladi kar trumoma v Galicijo, Rumunijo, Bosno pa tudi v Turčijo, kjer so zaposleni kot gozdni delavci; v pozni jeseni pa se navadno vračajo domov. Dosti Slo-

vencev se zgubi v Gradcu in v fa-brikah srednjega in gorenjega Štajerja.

Vzrok izseljevanja je navadno želja, da pride človek na boljšo pašo. Doma jih je preveč, ni za vse življenja. Do štiri-najstega stoletja je bilo v Evropi manj ljudi. Morda 100 milijonov. V novejših časih jih je 350—400 milijonov. Kmetija je podlaga vsega gospodarstva in družab-nega življenja, ona proizvaja živila in ob-leko; to oboje je najpotrebnejše za vsa-kega človeka. — Človek je bil lovec, pa-stir, pa največ ga je bilo kmeta. — Ko je bilo še dosti za poljedelstvo pripravne zemlje, je vzel kmet za-se le toliko iste, kar jo je sam s svojo družino zamogel obdelati. Ako je dosti novega sveta, ga mlajši, ki se ne priženijo, prismožijo v že obstoječe kmetije, krčijo in si pripravijo nove kmetije. Ako tega sveta zmanjka, ostaja potem neko število otrok doma na domu, pomaga delati bratu, ki kmetijo prevzame, ali ostaja kmetija, kakor v ju-žnoslov. zadrugah skupna celi rodbini in nje zarodom, nekaj otrok se pa poizgu-šava kot delavci po drugih kmetijah. Ali, na kmetiji je vse rodovito. Dosti ljudi se rodi na njej. Neke vrste ljudi vzame s silo več poljedelske zemlje. Nekaj se s tem uoži paša. O tem še pozneje. Ali na kmetiji se izvežbajo razna rokodelstva, kmetova žena je prvi učitelj istih. Neka-teri teh rokodelcev se naseljujejo drugod. Nastala so v Evropi že v 11 stoletju me-sta. Nekatere kmetijske vasi so se utrile proti sovražnikom in v nekaterih krajih so nastale romarske cerkve ali palače škofov ali gradovi onih ljudi, ki so se kla-tili kot oborožene čete okoli in se po-stavile za varuhte kmetom. Ko se kme-tija razvije, se mora začeti delitev dela med kmetom in rokodelcem, kmet pre-več časa zgrabava, če si pripravi vse sam. Na kmetiji odvečni rokodelci so šli, ko je imel kmet že več kmetijskega dela, v taka utrjena mesta, so stvarjali mesta. V mestih so bili po večjem rokodelci, imeli pa so tudi kaj kmetijske zemlje zunaj me-sta. Postali so nekateri iz rokodelcev tr-govci. Svoje blago so hoteli spečati, in

mestnim ljudem je bilo treba kmetijskih pridelkov živeža in surovin, volne, kož, lesa. Posredovanje med kmetom in kup-cem teh stvari je rodilo trgovca.

Do štirinajstega stoletja so imeli v Evropi kmetje poleg svojih zemljišč dosti prostega sveta, katerega so vživali sku-pno. Imeli so dosti takega za polja pri-pravnega sveta, host in travnikov. Ta svet se je zval »vaška marka«. Otroci kmeta so si tedaj lahko iztrebili od skup-nega sveta, imenovane »vaške marke«, kako polje za-se in dobili kak travnik. Ni bi o tedaj treba deliti kmetij, ne kako drugače skrbeti za otroke, ki niso mogli doma ostati. Ali prišlo je, da so dobili kmetje v Evropi svojo gospodo v graj-ščakih in duhovnikih. Ti so rekli kmetu, da ga bodo varovali pred telesnimi in dušnimi sovražniki. Utrdili so se na kmetem svetu, ki je bil začetkoma na-selivce vseh kmetov skupna last, nastali so gradovi, samostani, farovži in ti ljudje so si vzeli kolikor so hoteli kmetijskega sveta in ga dosti sebi odločili. Na njem so naselili svoje vojaške hlapce, svoje sle-žabnike. Ta gospoda je imela svoje opravi-lo, kakor se je reklo, opravi-lo varstva kmeta pred sovražniki. Iz tega varstva, ki se je po večjem med kmeti ustanav-ljalo s silo, tudi nova vera je morala s silo pregnati stare prejšnje bogove, se je razvil neko vladanje kmetov po graj-ščakih in duhovnikih. Kmet je moral iz-državati te vladarje. Dajal jim je, kar so rabili. To je bil davek, kakor naši zdajšnji gg. duhovniki učijo. Ta davek je obstajal v času, ko so grajščaki sami začeli svoja velika posestva obdelovati iz tlake, to je kmetje so morali delati nekaj dni v tednu tej gospodi. Duhovniki so bili vedno iz-najdljivi v iznajdbah novih plačil, kakor navadno vladni ljudje, in iznašli so de-setino, to je, kmet je moral dajati du-hovništvu deseti del svojih pridelkov. Ta desetina je potem tudi dopadala graj-ščaku. Kmet je moral dajati svoje fante, hčere tej gospodi v službo. Za te službe je bilo na kmetiji rekrutiranje, kakor sedaj za vojake.

V mestih so rokodelci, trgovci svoje delo opravljali. Kmet je sedaj kupoval v mestu, kar je prej sam si napravil. De-litev dela je nastala. Kmet se je tako lah-ko bavil le z obdelovanjem svojega in skupnega kmetijskega sveta, redil pa tudi meščane, ki so mu pa to rejo plačevali z obrtnimi izdelki, katere je kmet rabil. Jih pa pripravljali prej, predno so bila mesta, sam in s svojimi rokodelci. — Še je po-tem kmet tako izhajal, njegova vladna go-spoda v gradovih in farovžih še ni več zahtevala, kakor je rabila za tedaj tudi v grajščinah bolj skromno življenje. Ta go-spoda še ni imela dosti potreb. Ali ta skromnost je minila. Grajščaki — in vse kar se o teh piše, velja tudi o duhoven-stvu, — so videli, da je v mestih trg za živila in prodajo surovin in so svoj po-ljedelski svet sami obdelovali, ko so skle-nili, da od nekda kmetom skupnega sveta sebi določeni veliki svet dajo obdelati po kmetih in da tudi oni prodajajo na mest-nem trgu poljedelske pridelke, kakor kmet. Treba je bilo potem za grajsko kmetijo vedno več ljudi, dasi se je tlaka raztegnila na več dni in iznašle razne desetine. Grajščaki so stvarjali dosti kajzarjev, katere so imeli vedno na raz-polaganje. Tako so jemali s silo, če ni drugače šlo, iz kmetij mlajše zarode ljudi in jih uprezali v delo grajščine. Doma od-večni so tudi sami iskali grajske službe. Vojakov so imeli grajščaki tudi nekaj, ne-kaj lovcev, dosti pa ženstva za razne službe. V mesta niso pripuščali vseh, ki so hoteli vanje. V mestih so imeli zvezane obrti po zadrugah, ki so jamčile za pre-življenje, zaslužke posameznih zadrugar-jev. Da se je mogel meščan braniti pred grajsko gospodo, se je moral družiti, po-stopati vzajemno. Le kolikor meščanov so kmetje kot odjemalci-kupovalci rokodel-skih proizvodov v mestih preživljati mog-li, so našli v mestih prostore. Nekaj ot-rok je pa meščan sam imel, ki so ostali v domačih obrtih. Pa ker je bilo z naraščanjem ljudi na kmetiji vedno več dela, je bilo tudi v meščanskem delu treba več delavcev in tako je bilo nekaj odtoka ljudi

Maksim Gorki.

FOMA GORDJEJEV.

Roman.

(Dalje.)

Foma je bilo, kakor bi ga bili ti dve vprašanji sunili v srce in vzbudili v njem topo nedoumje. Gledal je gi-banje pehačev se ljudi in mislil neprestano: česa mi je žal? česa se mi je bati? ...

»Sam z lastno silo, pač ne bom našel izhoda... po-tikal se bom tako-le med ljudmi, kakor bedak... in vsi se bodo norčevali iz mene in me goljufali... Ko bi me pahmili proč... ko bi me sovražili... potem, potem bi šel tja v širni svet... Naj bi hotel ali me, moral bi iti!«

Od nekega pristana je že davno plavala po zraku vesela pesem. Težaki so delali neko delo, ki je potrebovalo naglega gibanja in so mu prilagodili pesem.

»V krmo, h krmarju šel kupec bogat z dobro žganjico je dušo krepat...«

Je pripovedoval v veselem recitativu prvopevec. Vsi hkratu so odgovorili delavci. In basi so, metali trde zvoke v zrak, tenorji pa so jim pripevali.

Foma je poslušal pesem in šel k pristanu. Tam je videl, da so se postavili težaki v dve četi in vlačijo iz ladje po vrveh ogromne sode z nasoljeno ribo. Umazani, v rudečih srajcah z odpetimi zavratniki, z rokavicami na rokavi in do laktov zavijanami rokavi so stali nad shrambo in vlekli za vrvi z veselimi šalami, po taktu pesmi. Iz shrambe pa se je slišal visoki, smejoči se glas nevidnega prvopevca:

»A za goltance nas kmetjskih ljudi še tistega slabega dosti ni...«

In glasno in hkratu so odgovorili delavci, kakor ene same, velike prsi.

Foma je bilo prijetno in zavidno je gledal to delo, ki je bilo ritmiško, kakor glasba. Zarujaveli obrazi težakov so se svetili od smeha, delo je bilo lahko, šlo je naglo naprej, prvopevec pa se je nahajal v svojem umetniškem razpoloženju. Foma si je mislil, kako lepo bi bilo, delati tako složno z dobrimi tovariši ob veseli pesmi, utruditi se od dela, izpiti kupico žganja in jesti mastne juhe, pripravljene od krepke in vesele delavske gospodinje...

»Naglo, otroci, naglo,« se je razlegel poleg njega ne-prijetno hripav glas. Foma se je obrnil. Tolst človek z ogromnim trebuhom je trkal s palico ob deske pristana, gledal s svojimi majhnimi očmi težake in govoril...

»Ne kričite toliko in delajte hitreje...«

Lice in vrat sta mu bila oblita z znojem; vsak hip ju je otiral in dihal je težko, kakor bi hodil navkreber.

Foma je sovražno pogledal tega človeka in si mislil:

»Ljudje delajo, on pa se poti... A jaz sem še slabši, nego on, kakor vrana na plotu... Prav zanič...«

Iz vsakega vtiska se je v Fomi takoj izločila bridka misel na njegovo nesposobnost k življenju. Vse, ob čemur se je ustavljalo njegovo zanimanje, je imelo v sebi nekaj žaljivega zanj in to mu je legalo na prsi, kakor kamen. Tik njega, pri tehtnici, sta stala dva matroza in eden iz-med njiju, korenjaški fant z rudečim obrazom, je pripo-vedoval svojemu tovarišu:

»Kako so se vrgli na-me! Tedaj, bratec moj, se je pa za — čelo! Oni so bili štirje, jaz pa sam. A vseeno se jim nisem udal... saj sem videl, da bi me pretepli... do smrti! Tudi oven bo brčal, ako ga bodeš hotel živega.

odreti... Kako sem se jim iztrgal... In naenkrat so se zvalili na vse strani...«

»A nekoliko so ti jih le priložili?« je vprašal drugi matroz.

»Ka-ako pa bi mi jih ne! Padlo jih je par... kakšnih pet sem jih nesel... A kaj to dé? Niso me ubili...«

Bogu!...«

»To je res...«

»Na krmo, hudiči, ali ne slišite!« je zarjovel z divjim glasom polni debehuh nad dvema težakoma, ki sta valila sod z ribami po palubi.

»Kaj se dereš?« se je strogo obrnil Foma k njemu; vzdrhtel je bil od njegovega krika.

»Kaj Vas to briga?« je vprašal ta in pogledal Fomo.

»Tako... Ljudje delajo, tebi pa se taja mast... in ti še misliš, da moraš kričati nad njimi.

»Vi... pazite...«

Potni človek se je hipoma kakor odtrgal z mesta in odšel v kontor. Foma je pogledal za njim in tudi zapustil pristana, poln želje, da bi se sprl z nekom in storil karkoli, da bi vsaj za nekaj časa obrnil svoje misli od samega sebe na drug predmet. A vedno bolj so ga premagovale:

»Matroz se je odtrgal... in ostal cel!... M-da-a...«

In jaz...«

Zvečer je zopet šel k Majakinim. Starca ni bilo do-ma in v obednici je sedela Ljuba z bratom pri čaju. Ko je stopil k vratom, je Foma slišal Tarasov hripav glas:

»Zakaj se oče sploh bavi z njim?«

Ko je zagledal Fomo, je umolknil in uprl v njegovo lice resen in vprašujoč vpogled. Na Ljubinem obrazu se je razločno videla začrega in nevoljno in kakor bi se opravičevala, je rekla Fomi:

(Dalje prih.)

iz kmetije v mesta. — Meščani so se sami vadili. Ti mso hoteli služiti grajščakom. Grajščak bi bil hotel vladati meščane, moral pa je oditi s krvavo glavo; duhovnik je v mestu izmed tedanjih vladarjev še najbolj trgoval, ali moral je plesati, kakor so hoteli meščani. — Meščani so bogatelji, ko so začeli trgovati po vsem tedaj znanem svetu, trgovina je dajala večje profite. Rokodelstva pa so dajala mojim in pomagačem popolni zaslužek. — Meščani so sčasom bogatejši, udobnejše živeli. Grajščaki so tudi hoteli, hotele so se njih ženske oblačiti z žametom, ki je bil tedaj še drag; nekateri višji duhovnik je dal za kos žameta prihodke dela 100 tlakarjev. Grajščaki so morali, ko so imeli več potreb, več dobiti iz svoje zemlje in tlakarskega dela. To se je dalo dobiti, ako so tlakarje huje iztiskovali. Jemali so sčasom kmetom ves še prosti svet in ves skupen svet vaše marke, napravili velika veleposestva in tako zaprli kmetijski svet; kmet potem ni mogel več dobiti iz prostega in skupnega sveta svoje koristi in ne več zemljišč za svoje zarode. Ljudje na kmetiji so se množili in niso mogli z nje v mesta v tolikem številu, kakor bi hoteli. Ostali so morali na kmetem in grajskem svetu. — V teh časih, ko je pojedelski svet — in dobri cenilci cenijo, da ga je bilo dobro polovico, če ne več, v rokah grajščakov in cerkve, — bil kmetu zaprt, so postali kmet in njegovi otroci sužnji navedene tlakarske gospode. To traja od 14. do 19. stoletja. Kmetški človek je veljal v teh stoletjih toliko, kakor kak lovski pes; zamenjave so se take dogajale. Neznansko trpljenje spremlja kmeta v teh stoletjih. Vse hudobije, storjene kmetu v tem času, so se seveda dogajale v imenu Boga, v čast njegovo. Cerkev je dajala svoje blagoslove k temu in njeni omikanejši, hudovitejši duhovniki so bili reditelji tudi te tlakarske dobe. — Moralo se je živeti in zdaj je bilo na danih kmetijah napraviti več prostora za mlajše zarode. Zdaj se razkosavajo kmetije, zdaj nastajajo polovičarji, četrtzemljiščniki. Otrok pa je na vsaki kmetiji dosti. Kruha pa ni za vse. Torej v mesta!

(Dolge.)

Pred novim šolskim letom.

I.

Gorica se pripravlja na sprejem ogromnega števila uče se mladine. Boj za šolo, ki naj vstreza potrebam in zahtevam našega ljudstva, je že desetletja v ospredju našega narodnega in kulturnega delovanja. To delo je rodilo že nekaj uspehov in tudi prihodnje šolsko leto prične v znamenju napredka. Zato pa zopet toliko občutneje stopajo v ospredje pomankljivosti in starokopitnosti. Oglejmo si jedno in drugo, da bomo videli jasneje, kje treba v prihodnjem letu nadaljevati, da bomo mogli po jednem letu zopet zaznamovati času in potrebam primeren napredek.

Začnimo pri učiteljskih.

Moško učiteljske nosi celo uradni naslov, da je — slovensko. Naslovu in namenu, kateremu služi, odgovarja tudi učni načrt, ki se lepo izpopolnjuje. Tu smo na edino pravi poti in služimo Gorici in za dober vzgled vsej ostali Sloveniji, seveda tudi — ljubljani sami!

Z letom 1912—13 se pokaže tudi jako lep napredek, ki izboljšuje strokovno vrednost tega učilišča, po kateri hrepeni tudi učiteljsvo desetletja. Že l. 1885. sem pisal članke v »Slov. Narodu«, ki so zahtevali razširjenje učiteljske na pet ali šest tečajev. Po 27 letih zaznamujem ta napredek na našem slovenskem učiteljsku v Gorici.

S prihodnjim šolskim letom so odpravljene c. kr. pripravnice v Kobaridu, Sežani in Podgori in bo odprta pripravnišnica poleg moškega učiteljskega v Gorici. (Zunaj na deželi ostane prihodnje leto le še pripravnišnica v Tolminu.)

Ali če si dobro ogledamo za to pripravnišnico določene šolske knjige, presodimo lahko tako, da bo to prav za prav prvi tedaj učiteljske, ki se s tem raz-

širi na — pet tečajev. Od modrega vodstva v bodočnosti lahko pričakujemo, da se učna snov časa in potrebam primerno razširi in lepo razdeli na pet peterske tečaje. Bodoči učitelji dobé tu neko celotno, zaokroženo izobrazbo in vzgojo, da bodo kos svoji neahki nalogi, ki jim je določena med ljudstvom v šoli in zunaj nje v družabnem, socialnem in gospodarskem življenju.

Moško učiteljske ima na razpolago tudi dobro petrazredno vadnico v Šolskem Domu, kar je tudi z drugega stališča za nas le prav in koristno.

Žensko učiteljske še ni tako uzorno vrejeno kakor moško. Glavni vzrok je ta, da sta tu še vedno združeni obe narodnosti. Zato mora biti glavna naša zahteva ta, da se tudi žensko učiteljske povsem loči po narodnosti v dve — v slovensko in italijansko, vsako s svojim ravnateljstvom, svojim učiteljskim in s — svojo vadnico.

Kakor je zdaj, ni več mogoče dalje trpeti. Tu se še vedno preveč predmetov poučuje v nemščini, ki vendar ni deželni jezik in ta šola nima namena, vzgajati nemških učiteljic.

Najgorostasnejša pa je notranja vredba dekliške vadnice, in to vključ vsem dosedanjim resolucijam in interpelacijam v deželnem zboru. Dekliška vadnica ima pač edino pravico do eksistence le tedaj, ako je tako vrejena, da je vzorna šola za hospitacije in praktične vaje bodočim učiteljicam. Ako ne služi temu namenu, nima pravice obstanka.

Naša dekliška vadnica je tako vrejena, da je na njej za prvih petero razredov učni načrt petrazrednic, ostali trije so meščanska šola. — V prvih dveh razredih so združene Slovenke in Italijanke v dva oddelka s posrednim in neposrednim poukom v maternem jeziku, — od 3. razreda naprej pa je učni jezik — nemščina. Numerava se, ločiti prva dva razreda po narodnosti; s tem bi nastalo na dekliški vadnici deset razredov.

In kaj je doseženo s tako vreditvijo? Kandidatije ne morejo tu s polnim vspehom ne hospitirati ne praktično nastopati. Učenke pa se vzgajajo v naši deželi kakor pristne Nemke, ki jim ob koncu dela težavo materinščina, kar se čisto prav brdsko občuti celo tedaj, ko hočejo učenke iz 8. razreda prestopiti v 1. tečaj učiteljske.

Tu je skrajni čas, da se dovrši korenita prememba v tem smislu, da se s šolskim letom 1913.—14. sedanjih 10 razredov spremeni v dve dekliški vadnici po učnem načrtu za peterorazredne ljudske šole, jedno slovensko in drugo italijansko.

Umeje se, da moramo ostati pri zahtevi statusa quo z ozirom na trirazredno meščansko šolo, ki bodi jedna slovenska in druga italijanska. Te naše zahteve naj se spravijo primernim potom v deželni šolski svet.

A. G.

Izjava.

Likvidacijski odbor Trgovsko-obrtne zadruge v Gorici je vsled nastopa nekaterih časopisov povodom odbrove okrožnice, s katero so bili člani pozvani, da naj že zbirajo fond za kritje izgub, ki se znajo dogoditi šele tekom likvidacije, že v »Edinosti« z dne 11. t. m. obširneje obrazložil svoje stališče.

Likvidacijski odbor si je svest te glavne naloge, katero je prevzel, ko je bil od članov Trgovsko-obrtne zadruge na izrednem občnem zboru dne 30. junija t. l. postavljen v namen, da izvede mirno likvidacijo Trgovsko-obrtne zadruge in po možnosti prepreči konkurzno postopanje, ki bi pomenilo najnesrečnejši način unovčenja zadruginega imetja, ter nedogledno škodo ne samo za člane Trgovsko-obrtne zadruge temveč za gospodarstvo cele dežele. Radi tega bo likvidacijski odbor vstrajal na poti mirne likvidacije na podlagi zakona in zadruginih pravil ter pričakuje, da ga bodo na tej poti podpirali ne le vsi člani Trgovsko-obrtne zadruge sami v svojem lastnem interesu, temveč tudi vsi dobromisleči, katerim je na srcu blagostanje našega ljudstva; zlasti pa računa tudi na podporo vsega lokalnega časopisja brez razlike strank in to tembolj, ker je likvidacijski odbor popol-

noma nedolžen na gospodarskem položaju, ki je nastal v Trgovsko-obrtni zadruzi. Če pa bi se likvidacijski odbor varal v tem pričakovanju ter ne vžival zaželjene podpore niti od članov Trgovsko-obrtne zadruge in bi bil vsled tega siljen v skrajnem slučaju napovedati tudi konkurz, odklanja seveda že sedaj vsako odgovornost za vse gori označene škodljive posledice.

To se je zdej potrebno likvidacijskemu odboru povdariti enkrat za vselej, ker se ne more spuščati v dolgotrajne časnikarske polemike. Članom Trgovsko-obrtne zadruge pa, katerih se stvar v prvi vrsti tiče, moramo še enkrat priporočati, naj sledijo dobromišljenim nasvetom likvidacijskega odbora.

V Gorici, dne 14. avgusta 1912.

LIKVIDACIJSKI ODBOR

Trgovsko-obrtne zadruge v Gorici
registrovane zadruge z neomejenim
jamstvom v likvidaciji.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Podružnica družbe sv. C. in M. v Vrtojbi naznanja, da bo imela svoj občni zbor dne 25. t. m. ob 4. pop. (in ne jutri, kakor prvotno naznanjeno.)

Za družbo sv. Cirila in Metoda je roval g. Ivan Bednařik K 260, nabiralniki: »pri Jerasu« 83 vin., »pri zlatem jellenu« K 3, »pri črnem orlu« K 11, v gostilni Fon na Solkanski cesti K 3.

Domače vesti.

Cesarjev rojstni dan. — Jutri doseže naš cesar 82 let. Rojstni dan se proslavi na običajen način, danes zvečer bo svirala vojaška godba po mestu, jutri bo vojaška maša na Rojcah ob 8 $\frac{1}{2}$ dop. (v slučaju slabega vremena v cerkvi na Travniku.) V Stolni cerkvi bo slovesna sv. maša, katere se udeležijo predstojniki raznih c. kr. uradov.

K vojaški maši na Rojcah vabi vojaško poveljništvo upokojene oficirje, evidence domobr. in reserve in praporščake in kadete.

Odlikovanje. — Bivšega okrajnega šolskega nadzornika g. prof. Frana Finšgerja so odlikovale že razne občine in korporacije s častnim občanstvom ozir. članstvom, kar je dokaz, kako priljubljen in spoštovan je povsod.

Ali zaslužnega moža je dohitelo še drugo odlikovanje, ki dokazuje, da je našlo njegovo uzorno delovanje zasluženo priznanje tudi v najvišjih krogih. Včeraj smo nenadoma doznali, da ga je cesar odlikoval z vitežkim križcem F. J. reda. Na tem odlikovanju mu čestitamo prav iskreno! Zasluge so našle polno priznanje!

Darovi za »Dijaško kuhinjo«. — Pevsko in bralno društvo »Orel« na Trnovem pri Gorici K 5.

Volilo. — Iz zapuščine r. g. Ivana Korošca, ki je umrl v Gorici, je dobila »Narodna Prosveta« v Gorici K 100. — Slava njegovemu spominu!

Vojaški koncert. — Jutri bo v hotelu »Stidbalm« vojaški koncert z izbranim vspešdom. Pričetek ob 8. zvečer.

Baron Beck, bivši ministerski predsednik, se je mudil v četrtki v Gorici, kjer je obiskal tudi državnega poslanca prošta Faiduttija.

Zaslužni križec s krono je dobil Ivan Gerželj, vojak tukajšnjega 47. pešpolka, ker je z nevarnostjo za svoje lastno življenje v Trziču potegnil nekoga iz vođe ter mu tako rešil življenje. Danes mu je na Rojcah vpričo celega polka brigadir Scotti pripel na prvi zaslužni križec; na to je regiment defilirал pred njim.

Fridolinstvo iz Malovš. — Znani 32 letni Cigoj iz Malovš je bil zopet pred sodniki v Gorici radi fridolinstva. To pot je dobil 14 mesecev težke ječe; zadnjič je dobil 7 mesecev. Torej skupno 21 mesecev. Revez je pomilovanja vreden; tega perversnega človeka so spravile v še huje strasti in v Gradiško — klerikalne organizacije!

Izpred sodnje. — 20 letni Jos. Sirk iz Vspolž je stal pred sodniki v Gorici in dobil tri mesece težke ječe s postom vsak

mesec, ker se je pregrešil nad deklico J. P. — Sirk je »orel«. Zopet slučaj, ki kaže, kam vedejo klerikalne organizacije!

Na naslov ravnateljstva državnih železnic. — V nedeljo je vozil poseben vlak iz Trsta na Bled. Postajenačelnik v Gorici je moral vedeti, da v Gorici vstopi še več sto oseb. Ako tega ni vedel, je ne-sposoben za službo v Gorici! — Do sobote je bilo na goriškem kolodvoru veliko osebnih voz na ostajanje, — v nedeljo jutro pa ni bilo nobenega. V vozovih je nastala velikanska gneča. Vsi koridori so bili natlačeni! — V nekem kupeju pa se je vozil neki železniški uradnik čisto sam. Med potniki je nastala hrupna nejevolja, ki je našla izraz v burni demonstraciji proti uradniku!

Najlepši prizor pa se je odigral na povratku. V Gorici smo čakali na vlak po 11. uri zvečer. Sloveči Wieser je menda pretrgal celo dopust, da je bil osebno navzoč. Šetal je ponosno in smehljaje se gori in dol, po progah je tekalo polno uslužbencev. Prisopihal je izletni vlak, ki je bil silno dolg. Ali niko ni obvestil potnikov, da se razdeli v Gorici vlak v — dva dela (očividno zaradi strmine proti Štanjelu!). Ko je odpiral prvi vlak, je nastala v zastalem delu naravnost panika. Izletniki so poskakali z vozov in bežali za prvim vlakom. Umeje se, marsikdo je moral biti še to noč v Trstu! Res se je prvi vlak celo ustavil, da so vsa vrata pravilno zaprli. Wieser je gledal in se smehljaj! Ali je za to prišel nenadoma z dopusta?!

Gospod državni poslanec dr. Rybář, ki se je vozil z istim vlakom, naj opiše vse prizore s te vožnje železniskemu ministru in zahteva, naj Wieserja vendar že enkrat pošlje v nezasuženi pokoj!

Kadenaro izpuščen iz preiskovalnega zapora. — Duhovnik Kadenaro, ki je bil aretiran, ker osumljen špionaže in »aten-tata« v Ročimju, je bil v četrtek puščen na svobodo.

Ob jednem je proti Kadenaru ustavljeno sodno postopanje. — Ipavec pa pride pred sodnijo, menda v kratkem, obtožen javnega nasilstva, žaljenja uradnih organov, žaljenja članov cesarske hiše, poškodovanja tujega imetja itd. Obtožnica mu je bila pred kratkim uročena.

Ugotovitev avstrijsko-laške državne meje. — V Beljaku se je sestala mednarodna komisija za ugotovitev avstrijsko-laške meje, da nadaljuje svoje lani pričeto delo. Naloga komisije je, da se s kolikor mogoče natančno ugotovitvijo in preglednim zaznamovanjem državne meje za bodočnost izključi vsaka pomota.

Komisija se bo najprej bavila z mejo na Koroškem in v deželah, ki so jej najbližje, na Primorskem in Tirolskem. Ker pa gre tu meja celo v višini 2 do 3 tisoč metrov, bo tudi odvisno od vremenskih razmer, ali bo komisija mogla letos dokončati svoje delo ali ne.

Kakor znano, hočejo v naši deželi v občini Livek odtrgati frakcijo Jevšček ter jo priklopiti Italiji.

Za kolone v Brdih. — Vlada je dovolila za kolone v Brdih podpore še 2000 K. Podpora se porabi za nakup živil ubožnim in potrebnim kolonom, in sicer potom »Goriške zveze«.

Radi slovenskih napisov na laških botegah in delavnicah v Gorici (koliko pa je takih napisov?) se kregata »Corriere« in »L'Eco«. Slednja očita lekarnarjem slovenske napise »lekarnične inšegne«. Povemo, da nismo zadovoljni z laškimi lekarnarji, ker še preveč prezirajo slovenski jezik. Na nekaterih je napis »lekarna«, to pa je vse; zahtevamo ponovno, da lekarnarji izobesijo naznanila, katere lekarne imajo ponoči službo in katere ob nedeljah in praznikih popoldne, tudi v slovenskem jeziku in ne le po laško. Vsi napisi v lekarnah, naznanila, vse mora biti tudi slovensko in ljudi morajo imeti, ki znajo slovensko. Laški lekarnarji v Gorici živijo od Slovencev v prvi vrsti, tistih par tisoč Lahov v Gorici da malo zaslužka; za nje bi zadoščala jedna lekarna v Gorici. V lekarnah ne sme vladati šovinizem in v kolikor je še preveč laške nacionalne napetosti v njih, naj izgine iz njih! Popolno ravnopravnost mora uživati naš jezik v goriških lekarnah. To mora biti, to zahtevamo in to naj si zapomnita tudi »Corriere« in »L'Eco« — lekarnarji pa naj se ravnaajo vsi po povsem opravičenih slovenskih zahtevah.

Slovenske služkinje bi »Corriere« spravili iz Gorice. — Pa zama bo tudi njegov tudi to pot. Saj so že večkrat rekli, da nobena laška družina ne sme imeti slov. služkinje, pa še vselej so se uprle laške gospodinjke, ki pravijo (kakor navaja »Corriere«), da so slov. dekile pridne in poslušne in zanesljive. »Corriere« bi rad grajal pa more le citirati pohvalne besede laških gospodinj; tako jih nehoti hvale. Slov. služkinja je v veliko boljše laškim družinam, zato je sto »Corrierov« ne prežene iz njih. O furlanskih služkinjah pravijo laške gospe, da niso pridne in obogljive, da niso delavne, marveč se zoperstavljajo in se ne pokaravajo. Sklep: slov. služkinja ostane v laški družini v Gorici, pa če »Corriere« počne od svoje nacionalne napetosti!

Matematik Fran Močnik jim ni všeč. — Na Viču pri Ljubljani imajo novo šolsko poslopje. Zapisano je na njem poleg Praprotnika tudi Močnikovo ime. »Slovenec« je Močnik spekel in ves začuden vprašuje, zakaj stoji tam na Viču na šoli zapisano ime Močnikovo, kako to, da niso zapisali imena škofa Slomška? S številkanji je imel opraviti naš Cerkijan Močnik; številke so ga spravile do slovečega imena. Številke morejo tudi Slovence spraviti pokoncu, zato ni nič napačno, če je zapisan Močnik na Viški šoli pri Ljubljani. Številiti znamo Slovenci še premalo, zato bi bilo le prav, da bi se urili več v številjenju in se izurili tako, da bi imel naš narod obilo haska od tega. Naj se le zapiše ime Močnik na šole, ne le ljudske, tudi na višje med nami in naj se vpiše njegovo ime v vse naše gospodarstvo. Matematika je bila doslej naša slaba stran; več matematike ne bo škodilo ne naprednjakom ne klerikalcem! Kaj praviš, dragi »Slovenec«?

Iz Pulja. — Med onimi, ki so bili v sodni preiskavi radi položna v Pulju, je bil tudi g. Fran Hlača, vodja oddelka za pobiranje neodvisnih občinskih taks. Državno pravdnitvo pa je sedaj odstopilo od vsakega sodnega postopanja proti njemu.

Pomiloščeni kaznenci v Gradišču ob Soči. — V četrtek je vihrala nad kaznilnico v Gradišču zastava v znamenje, da je nekaj kaznencev pomiloščenih. Povo-dom cesarjevega rojstnega dne so bili pomiloščeni trije kaznenci: dva Kranjca Ciuha in Oder ter Tržačan Cettin. Eden izmed njih je imel sedeti v kaznilnici še jedno leto.

Laški podanik, ki krade bicikle. — V Gradišču ob Soči je bil obsojen na teden dni zapora neki Antonio Horini iz Milana, ker je ukradel bicikelj gospej Adeji Vittor. V sredo je bil Horini puščen na svobodo. Eno uro pozneje je v Remansu ukradel bicikelj in se odpeljal ž njim kdo ve kam.

Delavske hiše v Trzinu. — Magistrat v Trzinu je razpisal natečaj do 24. t. m. za nakup delavskih hiš, katere gradi magistrat. Nakupiti morejo te hiše delavci z družino, zaposleni v občini. Hiše bodo povsem gotove sredi septembra. Nakupni pogoji so razvidni na magistratu.

Kako lazejo klerikalni listi. — V Solkanu je utonil v Soči pred kratkim 17 letni mizarski pomočnik Ludovik Turk. Klerikalni listi so poročali o tej nesreči in obrekovali mizarskega mojstra Goloba, pri katerem se je Turk učil, da je moral delati tudi ob nedeljah ter da ni mogel ne k maši ne k blagoslovu. Župnik je očital to Golobu javno v govoru na pokopališču. Mizarski mojster Golob pa izjavlja, da v njegovi delavnici se ob nedeljah in praznikih ne dela in pokojni je bil na dan nesreče pri maši in pri blagoslovu. Z namero škodovati, so tako govorili klerikalni listi o mizarskem mojstru Golobu — pa so bili zopet enkrat postavljeni na laž!

Enoletni prostovoljec utonil v kanalu v Trzinu. — Od soboto dalje so pogrešali

enoletnega prostovoljca pri lovcih Aleksandra Ujvarija z Ogrskega doma. Sedaj pa so potegnili njegovo truplo iz kanala. Sodijo, da si je hotel oprati bluzo ter je po nesreči padel v kanal in utonil.

Les s Kranjskega za Tripolitano. — Neki laški trgovci so kupili pri Sv. Joštu na Kranjskem blizu Vrhnike gozd in zemljišče, kjer sedaj sekajo les drvarji s Trnovskega pri Gorici. Lahki delajo parno žago, da bi se rezal les za v Tripolis. Tje pošljejo baje 1000 vanogov lesa, katerega tam porabijo za vojaške namene in kurjavo. Lege dobičke bodo imeli Lahki iz slovenske zemlje.

Ciganska tolpa se je klatila te dneve po Goriški okolici. Ciganke so nekaj ženski pošteno ociganile, kakor bomo še obširneje povedali.

Požiga je osumljen neki France Črv s Cerkijanskega. Zato je bil aretiran.

Cerkven tat. — V Trzinu so prijeli nekega G. Costantini-ja, ki se je skril v cerkvi v spovednici z namenom, cerkev okraati. Pri njem so našli tudi razno orožje, katero naj bi mu služilo pri tatvini. Costantini je italijanski podanik. Sami taki tiči prihajajo čez mejo.

Ponarejen denar. — Ponarejene kro-ne in dvajsetice krožijo po Gorici. Pozor z nova!

Zopet kolo ukraden. — V sredo je nekdo ukradel dvokolo, ki ima št. 33839, znamka Puch, I. vrste za dirke. Ako bi slučajno kdo komu ponujal kolo s to številko, naj je dotičnik, komur bi bilo ponudeno, kar obdrži in naznani to policiji v Gorici.

Najdena ročna torba. — Med zletom na Bledu je bila najdena ročna torba. Kdor jo je zgubil, naj se oglasi v Solkanu, Simon Gregorčičeva cesta št. 64.

Z Bleda nam tudi naznanjajo, da se je zgubila taka ročna torba in prosi se, naj se torba doloži županstvu na Bledu.

Godbeno strelsko društvo v Krombergu priredi v nedeljo 18. t. m. ples na prostoru g. Frana Komela.

Odprti lekarni. — V nedeljo popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Gironcoli-Pontoni. V teh dveh lekarnah bo tudi ponočna služba v času od 18. do 25. t. m.

Solkanski fantje priredijo v nedeljo dne 25. t. m. javni ples v prostorih g. Al. Mozetiča.

Listnica uredništva: Dopisi, katerih nismo mogli priobčiti danes, pridejo na vrsto prihodnjič.

Sokolski vestnik.

Blejski zlet. — Zlet na Bledu je bil nekaj posebnega. Nad jezerom, pod gorami na onem lepem prostorčku se je vršil. Posebni vlak iz Trsta, ki je pripeljal 1200 ljudi, je bil priskrben sprejet. Koliko našega občinstva je pozdravilo prvič lepo jezero, koliko jih je prvič videlo, kaj je Sokolstvo!

Spreveda se je udeležilo nad 600 Sokolov v kroju, spredaj 12 jezdecev, staroste in načelnik dr. Murnik, 6 zastav in potem po vrsti Goriška S. ž., Tržaška itd. V sprevodu je igralo dvoje godb in dvoje fanfar. Občinstvo je povsod burno pozdravljalo, zlasti češki letoviščarji. Pozdravil je goste starosta Gorenjske S. ž. Marinček z lepimi, priskrbenimi besedami. Odgovoril mu je podstarosta Slovenske sokolske zveze dr. Rybář. V svojem enajzetem govoru se je dotaknil nizkega napadanja od strani slovenskih klerikalcev in obžaloval, da ne pozdravi gostov zastopnik občine. Viharno mu je pritrjevalo Sokolstvo in domačini.

Popoldanska javna telovadba je bila naravnost sijajna. Občinstva, domačinov in letoviščarjev, se je nabralo do 5000, med njim mnogo odličnih tujcev, tudi ministri dr. Trnka s soprogo. Vseh je javna telovadba naravnost omamila. Krasne in težke ljubljanske proste vaje je izvajalo 148 telovadcev s popolnim vspehom. Za njim vrsta 6 Sokolje iz Kranja z ljubkimi

rajanimi vajami, za njimi 13 telovadk prazhce proste in končno ljubljanske Sokoljce vaje za leto 1913, težke in elegantne. Izvedba je bila izborna. Orodne telovadbe se je udeležilo 10 vrst. Kam gledati? Na krogih Fuchs s svojo vrsto, na bradlji Vidmar, na drogu Pristov. Vzorna vrsta na drogu in bradlji je pokazala, da je slovensko Sokolstvo že na višku. Vaje drzne in težke in izvajane tako, da je bilo občinstvo kar elektrizirano. Slednjič še vrsta s hkratnimi vajami na štirih bradljah, k sklepu dvajset stojne, to ni bil župni zlet, to je bil nastop upirajočega se, neukrotnega slovenskega Sokolstva, ki s svojo jekleno silo zmaga. Kakor slovansko Sokolstvo v Pragi! Koma gre na tem hvala? Ali ideji, ki vodi in podžiga, ali posameznikom, ki na svoji poti ne poznajo zaprek?

Kakor bi bili šli na božjo pot. Z velikim zaupanjem smo šli, vrnili smo se srečni, potolaženi. Krepko čuva Sokol biser slovenske zemlje in zdelo se nam je, da tudi potopljeni zvon pozvanja.

Goriška Kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici uljudno naproša vse one gg. člane, ki nameravajo udeležiti se 25. t. m. kolesarske slavnosti v Idriji, da blagovolé to takoj društvu naznaniti.

Politični pregled.

Grof Berchtold odlikovan z redom zlatega runa. — V avdijenci 16. t. m. je cesar podelil ministru zunanjih zadev grofu Berchtoldu izredno visoko odlikovanje, namreč red zlatega runa. To izredno visoko odlikovanje pojasnjujejo informirani krogi s tem, da je hotel cesar pokazati javnosti, da se popolnoma strinja z diplomatičnimi koraki, ki jih je storil grof Berchtold glede ureditve razmer v Turčiji, in da jim pripisuje veliko važnost. Inicijativa Berchtoldova gre za tem, da se zmenjajo misli med velevladstvi, da se doseže od Turčije zboljšanje v administrativnem, političnem in finančnem pogledu.

V Turčiji. — Spor med Turčijo in Črnogorjo radi meje in bojov skonča najbrže tako, da pripozna Turčija mejo, kakor jo je določila komisija v letu 1908. S tem bi bila odpravljena glavna sporna točka. — V Skadrskem vilajetu vlada mir. — O vstaji v Albaniji pa se poroča to-le:

V Skoplje je 15. t. m. prispelo po železnici 1200 Albancev. Glavna albanska vojska je bila oddaljena od mesta le še eno uro. Sedaj so že vse balkanske čete zbrane v Skoplju. Ob železniški progi Skoplje-Mtirovica je zbranih v najbližji bližini Skoplja nad 5000 Albancev. Ob enen z Albanci nastopijo tudi Srbi, katerim so dobili od Ise bega Boljetinca za-

gotovilo, da bo z vsemi svojimi silami podpirali njihove narodne zahteve.

Bolgarski car Ferdinand obhaja 25. letnico svojega vladanja. Bolgarija se je v zadnjem četrstoletju visoko dvignila kulturno in gospodarsko.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Razno.

Italijani so zavzeli iz Zuaire tudi hribovje Regdaline, ki je po svoji legi važna pridobitev za Italijane. Bil se je hud boj, ki je trajal skoro cel dan. Turki in Arabci imajo obilo mrtvih in ranjenih. — Dolžilo se je Italijane, da so bombardirali iz aeroplanov pri Bengasiju turško bolnišnico. Od italijanske strani se zatrjuje, da od 27. jul. dalje ni bilo aeroplanskega vzleta nad Bengasi.

Razne vesti.

Samomor v Trstu. — V »bošketu« so našli 27 letno samsko Valerijo Kovačič, ko se je vila v bolečinah, ker je bila strup. Prenesli so jo v bolnišnico. Strup je bila radi neozdravljive bolezni.

Ubijega so našli pri Sv. Mariji Magdalen Spodnji v Trstu 22 letnega Viktorja Jamnika. Imel je veliko rano. Baje gre za maščevanje.

MOJA STARA

Izkušnja je in ostane, da je najboljša sredstvo za odpravo poletnih izpahljajev, za do-sego, za ohranitev nežne in mehke kože ter bele polti lilično mlečnato mlo. Znamka konjiček tvrde Bergman & Co., Tetschen a/E. Komad stane 80 vin. In se dobiva v vseh lekarnah, mirodilnicah, parfumerijah in podobnih trgovinah. Bergmanova lilična krema »Manera« slovi radi tega, ker se dobi po uporabi iste jako nežne in bele roke, i tuba stane 70 vin. Dobiva se povsod.

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodec trpečo neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi drastičnimi čistil. kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatlje K 2—

Ponarejanje so sodnijsko zasleduje.

Mollo-vo Franc. žganje in sol

Za ribanje života. — Bolečino olajšujejo in okrepujote staroznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste. Orig. steklenica K 2—

Na prodaj po vseh lekarnah in mirodilnicah. Glavna lekarna

A. MOLL, c. in kr. dvoraj talochnik, Dunaj, Tuchlauben 9. Zaloga v Gorici v lekarni: A. Gironcoli, G. Cristofolotti.



Tužnim in potrtnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom tužno vest, da je naša ljubljena hčer, sestra, gospodična

Marija Peče,

učiteljica na Rakoku

v petek, dne 16. t. m. ob 6. uri zvečer, po kratki in mučni bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajoče, v 34. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajne se vrši v nedeljo, dne 18. t. m. iz ženske bolnišnice ob 8. uri zjutraj na tukajšnje pokopališče.

GORICA, 17. avgusta 1912.

Zalujoci ostali.

Družine na deželi

vporabljajo zelo rado praktične



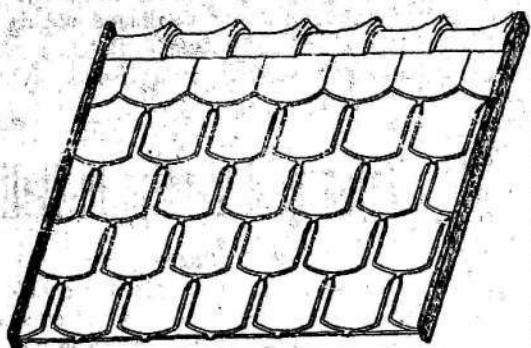
MAGGI-JEVE

kocke po 5 v

samo z vrelo vodo polite dajo takoj izvrstno, tečno govejo juho.



Prave samo z imenom MAGGI in varstveno znamko zvezdo s križcem. Druge kocke niso MAGGI-JEVE.



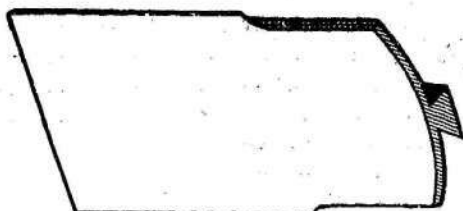
Patentovani sidro-strešniki

(Patent Anker Falzziegel).

Nova, viharju in dežju kljubujoča kritba. Najednostavnejše, najlažje in najcenejše strešno kritje. Ni potrebno ne privezovati, ne pribijati. Kritba skoraj dvojnata, vsled tega varuje pred mrazom in vročino. — Sidro strešniki se pripravljajo iz najboljše tvarine na najnovejših strojih, na najpopolnejši način.

Glavni zastopnik za Goriško, vipavski in toliminski okraj ter za Kras:

tvrdka z železnino **O. Zajec - Gorica,**
Gospodska ulica št. 7., telefon št. 107.



Nesreča v rudnikih v Bohumu. — Več rudarjev se še bori s smrtjo. 15. t. m. je zopet eden umrl, tako da je žrtev doslej 112. — Ponesrečilo je tudi 50 Avstrijcev, kakor smo poročali. Mogoče je vmes tudi kak Slovenec. — Naših bovdčanskih rudarjev menda ni v Bohumu nobenega.

Prebivalstvo Dalmacije znaša po zadnjem ljudskem štetju 645.686 oseb; tujih državljanov je 10811.

Zopet špijoni. — V Roncegno so aretirali, kakor poročajo iz Tridenta, laškega oficirja po imenu Norfini, ki se nahaja tam v zdravilišču s svojo soprogo, ker je osumljen špionaže.

Tatvina z ulomom v Trstu. — V tobakarno med Acquedotom in ulico Stadion so udrli neznani tatovi in odnesli precejšnje število kolekov, znamk in 500 K denarja.

Zdrava dežela. — V balkanskih deželah dočakajo ljudje višjo starost kakor po ostalih deželah. Bugarska vlada je izračunala, da je med prebivalstvom Bugarske 4000 ljudi, ki so stari nad 100 let. Na Bugarskem je 4 milijone ljudi. Na Nemškem, kjer je prebivalstva mnogo več, je le 72 ljudi, ki so stari nad 100 let.

Ponesrečeni turisti. — V švicarskih gorah so ponesrečili 4 Angleži in njihovi vodniki. Dve trupli so našli.

V Londonu je bilo tekom lanskega leta na cestah usmrčenih 410 oseb, težko ranjenih 14254. Avtomobilni promet je vzročil največje število nezgod. Povoženih po Angliji je bilo lani 873 oseb.

Trupla so kupili. — V Newjorku je kupila neka družba trupla 7 usmrčenih zločincev, 6 Lahov in 1 zamorca, ki so nekega gostilničarja ubili ter so bili radi tega potom elektrike usmrčeni. Družba je trupla razstavila. Naval občinstva je bil velikanski. Zdravstvena oblast je končno posegla vmes in ukazala trupla pokopati.

Na stražo pri skladišču v Klosterneuburgu je streljal z revolverjem neki neznan človek. Krogla je vojaku prebila kapo. Attentator je izginil.

Dva avtomobila sta se razbila v bližini kraja Švac, kakor poročajo iz Inomosta. Trčila sta skup in se polomila. Neka gospa je težko ranjena, druge osebe iz obeh avtomobilov so ranjene lahko.

Književnost.

»Česke pravljice«. — Starišem, ki hočejo razveseliti svoje otroke s primernim in lepim darom, priporočamo novo knjigo »Česke pravljice« Božene Němcove, ki je izšla ravno kar v skrbno prirejeni in lični slovenski izdaji. Šest precej obširnih, krasnih pravič obsega lični zvezek, ki ga je izdal »Sokol« v Mariboru. Cena knjige je jako nizka: broširana stane 1 K, elegantno in trpežno v rdeče platno vezana z napisom na platnicah pa 1 K 60 vin, s poštnino 10 v več. Pri naročilih zadošča dopisnica z natančnim naslovom, denar pa naročniki lahko nakazujejo pozneje po poštni položnici, ki jo prejmejo skupno s knjigo. Naročila je nasloviti na **televadno društvo »Sokol«** v Mariboru. — Broširani izvodi se dobivajo tudi po knjigarnah.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsega več se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deseti (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Prodaja se hiša v Gorici na Livadi št. 47. Ista ima 2 veliki sobi, kuhinjo, klet in velik vrt. Natančneje se izve istotam.

Stavbišča za tri navadne hiše z malim vrtičem so na prodaj pod Kostanjevico pred tunelom. Cena prav zmerana. Poizvedbe v Goriški Tiskarni.

**Izurjen
: stenograf :
in
strojepisec**

se sprejme takoj. Plača po dogovoru. Ponudbe na naslov:

Dr. Karol Podgornik,
odvetnik v Gorici.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen
GORICA

Jos. Verdi lekališče št. 37.

Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krone, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob Plombe vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju
od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Continental

je najboljši pisalni stroj.

Primerjajte in prepričali se bodele, da je to res.

Zastopstvo in zaloga tvrdke Wanderer-Werke akc. družba v Ahenmitz-Schönau

Ant. Ed. Roeper - Gorica

Magistratna ulica št. 15.

Dobi se vse stroje za pisarne in druge potrebščine.

Nova trgovina z železnino

Pinter & Lenard

v Gorici v Raštelju št. 7.



Velika zaloga traverz, železa, cementa, kuhinjske posode, raznovrstnega orodja, za poljedelce, mizarje, kovače i. t. d. sesalk, klosetov, peči, stedičnikov raznovrstnih kopalnih banj itd. itd.

Edina lastna izdelovalnica televadnih drogov v Gorici.

Cene zmerne, postrežba solidna, prijazna in domača. Cenj. občinstvu se toplo priporočata

Pinter & Lenard.

Kupim

ptiče vseh vrst; vsak teden rabim 200—300 ščinkovcev, samcev.

- JIHA. Dunaj I. -
Kölnerhofgasse 5.

Nanut & Bregant

avtorizovana stavbena tvrdka

v Gorici

ulica Adelaide Ristori št. 5

se priporočata p. n. občinstvu za vsa stavbena dela. Izdelujeta vsakovrstne načrte, proračune in kolavdacije po najnižjih cenah.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

**velika zaloga =
= oljkinega olja
prve vrste**

najboljših tvrdk iz Istre, Dalmacije, Melfotte, Bari in Nica s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — '96, 1'04, 1'12, 1'20, 1'28, 1'36, 1'44, 1'60, 1'80, 2'—, 2'40 za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštne prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne vporabe olja; po vporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden, Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Od 1878! Povsod priznано slovit in priljubljeno domače zdravilo. — Pri večjih naročilih izdaten popust.

Lekarnarja A. THIERRY-ja BALSAM

Samo pravi z zeleno redovnico kot varstveno znamko.



Proti vsakemu ponarejanju, posnemanju in zopetni prodaji drugih balzamov pod dvomljivo znamko, se sodnijsko postopa in strogo kaznuje. Nedvomljivo zdravstvenega učinka pri vseh obolenostih sopilnih organov, kašlju, bruhanju, hripavosti, bolečinah v prsih, na pljučih, specijelno pri influenci, obolenosti na želodcu, vnetju jeter in ledic, slabi prebavi, zaprtju, zobobolu in obolenosti v ustih, trganju po udih, pri opeklinah, izpuščaji itd. je edino imenovani balzam 12/2 ali 6/1 1 vel. posebna steklenica K 56

Lekarnarja A. THIERRY-JA

samo pravo CENTIFOLJINO MAZILO

zanesljivo gotovega učinka tudi pri starih ranah pri opeklinah, oteklosti, ponesrečenju in vnetju gnojivah, odstrani iz trupla vse tuje tvarine in prepreči večkrat nepotrebne operacije. Zdravilno tudi pri zastarelih ranah itd. 2 skatliji 8-60.

ZALOGA: Lekarna pri Angliju varhu A. Thierry-ja Pregrada pri Rogatev Dobi se po lekarnah. Na debelo po med. mirodilnicah.

Podružnica

„Ljubljanske kreditne banke“

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. — Vloge na knjižice obrestuje po 4¹/₂%, vloge v tekočem računu po dogovoru.

v GORICI

— Dolniška glavica K 8.000.000. —

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 800.000. —

PODRUŽNICE: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.